

Huvudman

Västerviks kommun
kommun@vastervik.se

Beslut

Datum 2025-12-12

Dnr SI 2025:9064

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskolan Ringeltaubska skolan i Västerviks kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerviks kommun att senast den **27 mars 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan av särskilt stöd och tillgodose särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Västerviks kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Västerviks kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan av särskilt stöd och tillgodose särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 16 januari 2026 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34a § andra stycket och 3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att alla elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäls till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit under perioden den 1 december 2025 till och med den 13 mars 2026 och vilket datum anmälan gjorts för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband

med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

3. Se till att samtliga elever, för vilka åtgärdsprogram utarbetats, ges särskilt stöd i den omfattning och utifrån de behov som utredningen och åtgärdsprogrammen visar att de behöver för att ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med en redogörelse över hur det säkerställs att eleverna får särskilt stöd tillgodosett i enlighet med respektive utarbetat åtgärdsprogram. (3 kap. 9 och 10 §§ skollagen; Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, utredningar av särskilt stöd, samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd, beslut efter avslutad utredning, åtgärdsprogram och åtgärdsprogrammets innehåll.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:9064) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Ringeltaubska skolan i Västerviks kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Ringeltaubska skolan följer delar av bestämmelserna om extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektor samt lektionsobservationer mellan den 18 och 19 november 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat sammanställning av elever i eventuellt behov av särskilt stöd, utredningar om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram för enskilda elever.

Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan av särskilt stöd och tillgodose särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan av särskilt stöd

Skolinspektionen har under tillsynen bland annat tagit del av sammanställningar av anmälda elever, resultat efter genomförda kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov. Av dokumentationen samt av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det finns elever som inte anmälts till rektorn för utredning om särskilt stöd. Det framgår vidare att dessa elever inte anmälts trots att de inte uppfyllt betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper efter att extra anpassningar att prövats och visat sig vara otillräckliga.

Av inkommen rutin och samtliga intervjuer framgår att det inför höstterminen 2025 införts nya rutiner i Västerviks kommun gällande lärares anmälan om att det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas, trots att extra anpassningar prövats. Av lärarintervjun framgår att en anmälan ska göras på en blankett till rektorn när en lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper, men att elever även kan anmälas för särskilt stöd i samband med ett elevhälsomöte. Lärarna uppger att det finns en otydlighet gällande när en elev är anmäld för utredning av särskilt stöd enligt rutinerna vilket bidrar till att alla elever inte anmäls för utredning av särskilt stöd.

Tillgodose särskilt stöd

Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att det finns elever vid skolenheten som inte ges särskilt stöd i enlighet med elevens aktuella åtgärdsprogram. Lärare uppger att den resursförstärkning

som ska finnas till en elev främst ges till en annan elev vilket innebär att eleven inte får särskilt stöd i enlighet med sitt åtgärdsprogram. Enligt representanter för elevhälsan beror den otillräckliga resursförstärkningen främst på begränsade ekonomiska ramar.

Av huvudmannens yttrande avseende tjänsteanteckningen från Skolinspektionens besök framgår att stödet till eleven ges, men inte fullt ut vid alla tillfällen på grund av resursfördelningen i gruppen.

Rättslig reglering

Anmälan av särskilt stöd

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen ges möjlighet till kompetensutveckling och att all personal i verksamheten har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34a § skollagen).

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7§ skollagen).

Tillgodose särskilt stöd

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas. (3 kap. 10 § skollagen)

Av läroplanen för grundskolan framgår att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för, bland annat, att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd de behöver. (Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektors ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Anmälan av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att skolenheten inte lever upp till författningarnas krav när det gäller anmälan till rektorn om att en elev behöver utredas för eventuellt behov av särskilt stöd. Utredningen visar att det finns elever som inte anmälts till rektorn trots att extra anpassningar prövats inom ramen för den ordinarie undervisningen och det befaras att en elev inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper.

Om sådana anmälningar inte görs till rektorn, och elevernas eventuella behov av särskilt stöd därmed inte utreds, riskerar det att påverka elevernas förutsättningar att uppfylla de betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Tillgodose särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att ge särskilt stöd utifrån elevernas behov och att det kan påverka elevernas möjlighet att uppfylla betygskriterierna eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Tillsynen visar att det finns en elev som inte får särskilt stöd i den omfattning eller utifrån sitt behov som utredning och åtgärdsprogram visat att eleven är i behov av.

Att elever som bedömts vara i behov av särskilt stöd inte ges beslutade stödinsatser kan påverka elevers möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Västervik kommuns verksamhet vid Ringeltaubska skolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan av särskilt stöd och tillgodose särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Västerviks kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassning, utredning och åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn framgår att alla elever som en lärare befarar inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller för kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ges extra anpassningar inom ramen för ordinarie undervisning.

Utredningar av särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn framgår att rektorn startar en utredning för varje inkommen anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Av intervjuerna framgår vidare att utredningar om särskilt stöd startas för elever som uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation, än att lärare befarar att eleverna inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper.

Samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn framgår att samråd sker med elevhälsan när en elevs behov av särskilt stöd utreds.

Beslut efter avslutad utredning

Av intervjuer med representanter för elevhälsan och rektorn framgår att rektorn efter varje avslutad utredning av en elevs behov av särskilt stöd fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte utarbeta åtgärdsprogram.

Åtgärdsprogram och åtgärdsprogrammets innehåll

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket tagit del av åtgärdsprogram för enskilda elever. Av samtliga åtgärdsprogram som granskats framgår vem som har fattat beslutet, elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas. Vidare framgår datum för uppföljning och utvärdering samt vem som är ansvarig för detta. Av de granskade åtgärdsprogrammen framgår även en överklagandehänvisning. Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn framgår att eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Av intervjuerna framgår vidare att eleven och elevens vårdnadshavare

underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen)

Utredning av särskilt stöd

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd

Av skollagen framgår att samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Beslut efter avslutad utredning

Av skollagen framgår att om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärdsprogram och åtgärdsprogrammets innehåll

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som

ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Av skollagen framgår att beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i bland annat fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §. (28 kap. 16 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Jenny Töredal

Föredragande
Signerat av: Jenny Töredal